ANUL VII. — Nr. 1746. 10 BANI EXEMPLARUL SAMBATA 23 APRILIE 1883.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In streinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunciuri și Reclame a se adresa:
In România: La administrațiune, *Tipografia Stefan Mihălescu*, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La *Société Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena: La *Heinrich Schalek*, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:
Linia mică pe pag. IV 30 bani. | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Scrisorile nefrancate se refusă
Articoli nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redațiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE
din ziarele streine.

Roma, 2 Maiŭ.

„Osservatore Romano“, vorbind despre festivitățile de aicĭ, și esprimă speranța, că in curând orașul Turin va deveni reședința caseĭ regale.

Berlin 1 Maiŭ.

De cât-va timp incoace, cancelarul sufere din noŭ de durerĭ nevralgice la față. Probabil că schimbarea temperaturiĭ i-a pricinuit aceste durerĭ, carĭ de almintrelea sunt foarte violente.

Starea sănătățiĭ in general e destul de mulțumitoare; numaĭ durerile nevralgice deprimează intreaga dispositiune a cancelaruluĭ.

Berlin, 1 Maiŭ.

„Germania“ publică in fruntea ziaruluĭ seŭ scrisoarea de mulțumire a episcopuluĭ Paul Melcher pentru ovațiunile ce i s'aŭ adus cu ocasiunea aniversăriĭ a 25-a a episcopatuluĭ luĭ. Scrisoarea e datată: „Din exilul meŭ“, și esprimă speranța că nu va intărzia mult *timpul* liberăriĭ bisericiĭ din lanțurile ce azĭ o impedecă, d'a 'și desvolta deplina eĭ activitate pentru măntuirea societățiĭ și a sufletuluĭ omeniriĭ.

Răspunsul Curieĭ la nota guvernuluĭ incă n'a sosit pănă acuma.

Paris, 1 Maiŭ.

In Senat loja diplomaților era plină, din causa interpelăriĭ luĭ Broglie asupra tripleĭ alianțe. Ducele de Broglie a adresat guvernuluĭ intrebarea, nu s'ar putea da, in fața declarațiunilor ministeriale din Roma și Buda-Pesta, asupra legăturilor diplomatice dintre Austro-Ungaria, Germania și Italia, oare-care informațiunĭ care să liniștească pe ceĭ ingrijați atăt de periclitarea intereselor legitime ale Francieĭ cât și de slăbirea influenței franceze in cestiunile celo marĭ europene. Obiectul e delicat și de aceea oratorul nu voește să pricinuiască guvernuluĭ greutățĭ diplomatice, conservatoriĭ aŭ dovedit că aŭ fost maĭ reservațĭ de cât republicaniĭ și in chestiunea egipteană; acum insă a maĭ tăcea, ar insemna o apatie din partea tribuneĭ francese. Orĭ parlamentarismul frances nu poate suferi libertatea ca Italia și Ungaria? Ce pericol există pentru pace de s'a simțit trebuința uneĭ triple alianțe? Intr'o alianță defensivă și ofensivă nu există nicĭ o deosebire accentuată. Cine a fost la 1859 și 1866 cel care a atacat? Când cu espediționea din Tunis s'a susținut că Crumiriĭ aŭ atacat maĭ intăiŭ: ast-fel de Crumiriĭ se găsesc orĭ-când. Ministrul Challemel-Lacour zisese maĭ când-era: Tot, ce ne ar strica, deosebește Puterile una de alta; de atuncĭ incoace ministrul e de altă opiniune. Faptul este, că noĭ suntem singurĭ, că stăm unul in contra a treĭ. De la chestia egipteană incoace la o alianță cu Anglia nicĭ nu se poate cugeta; suntem așadară isolați, neputincioșĭ. Pe timpul presedinției luĭ Mac-Mahon republicaniĭ agitaŭ la alegerĭ cu lozinca: alianța *italo-germană*, ce pe atuncĭ nu exista, dar azĭ e fapt implinit. Atuncĭ se atribuia isolarea Francieĭ in concertul european tendințelor noastre clericale. Se zicea că guvernele europene stimează republica. — Studiând interesele noastre coloniale nu ne e permis să uităm, că suntem o Putere colonială și că guvernul trebue să evite incurcăturile esterne. Broglie terminâ interpelarea sa cu cuvintele: Republicaniĭ aŭ distrus diplomația ca și finanțele Franciei.“ (Mare larmă in Stănga).

Ministrul de esterne; Challemel-Lacour, răspunde: „Pe mine m'a liniștit calitatea interpelantuluĭ de fost-ministru, ambasador și expert diplomat, dar acum nu ințeleg cum poate adresa o intrebare asupra uneĭ chestiunĭ, ce de o camdată e invălită incă in cel maĭ mare mister? Diferitele comentare ce s'aŭ auzit, n'aŭ făcut alta de cât să ingroase *noriĭ misteruluĭ* și maĭ tare in jurul tripleĭ alianțe. Dacă ducele de Broglie știe ceva, atuncĭ să ne spună, și in acest sens sunt mulțumit cu interpelarea d-sale. Nu știe nimic, atuncĭ i atrag atențiunea asupra cuvintelor luĭ Gladstone, care a răspuns la o interpelațiune, avisând pe interpelator la declarațiunile luĭ Mancini și Tisza. Agenților noștriĭ in mod oficial un li s'aŭ comunicaat nimic. Ducele de Broglie, care a făcut singur asfel de esperiență, nu se poate mira de aceasta. (Murmure in Dreapta). Intrebarea prematură poate să strice nu numaĭ Republicieĭ, dar și Franciei. Apropierea celor treĭ națiunĭ există și e destul de importantă, dar ea e cunoscută de mult și nu aduce in politica europeană nicĭ un element noŭ.“

Ministrul a incheiat ast-fel: „De sigur voiŭ să căștig mulțumirea Senatuluĭ, dar maĭ mult de cât această mulțumire voiesc să ajung acolo, unde să nu merit imputarea, că am spus prea mult“ (aplause in Stănga).

(Havas)

A se vedea ultime sciriĭ pe pag. III-a.

Bucurescĭ, 22 Aprilie.

Chiar in aceste momente, și maĭ cu seamă in aceste momente de luptă crâncenă, misiunea noastră de observatoriĭ și indreptătoriĭ aĭ năravurilor publice, ne impune datoria să constatăm și să lucrăm in contra imensuluĭ contingent de neonestitate, ce luptătoriĭ politicĭ aduc in ciocnirile lor de toate zilele.

Cuĭ să maĭ credem oare, noĭ, sărmaniĭ alegătoriĭ?...

Avem astă-zĭ, față in față, două partide: guvernamentală și apozantă.

Și una și alta își are notabilitățile sale. Și una și alta, luptând pentru putere, crede in ceva: in progres, in conservatorism, in evoluțiune socială lentă saŭ forțată,—in fine are un țel politic, potrivit temperamentuluĭ și ideilor oamenilor ce o reprezintă.

Când pe acești oameni, in ziua supremă a lupteĭ, îĭ vezĭ coborându-se, din inălțimea reputațieĭ fiește-căruia, intr'un șanț de noroiŭ, in care trivialitatea, necinstea, injosirea, scandalul, alcătuesc singure atmosfera de respirat,—când îĭ vezĭ uitându'și respectul ce omul datorește omuluĭ, și alergând numaĭ la arme nedemne, la mijloace meschine, spre a se sdrobi unĭĭ pe alțiĭ,—când pricepĭ că adeseaorĭ invrăjbirea aceasta aduce hula și sîmburele neințelegeriĭ pănă in sînul familielor, făcând pe copiĭ să asiste la scene de discuțiĭ furioase, adesea chiar la apostrofe și injurîĭ,—îți intorcĭ capul cu desgust de la acești beligeranți politicĭ, și, fără voe, exclamĭ:

— Puah! scărbos e chipul in care se manifestă voința națională!...

* * *

Cum, domnilor, nu vreți să pricepeți că luptele dumneavoastră de astăzĭ, coprind sămburele moralității de măine? și că noĭ, tinerii, vĕ privim fețele și vĕ ascultăm vorbele cu lăcomia omuluĭ neștiutor, căutând să citim ceva pe fețele incadrate de respectabile barbe și să invățăm multe de la cuvintele ce se ticluesc zilnic in sute de miĭ de frase?...

Unde'ĭ invățătură? unde e pilda? când vedem necurmat oameni de talia d-lor Brătianu, Kogălniceanu, Vernescu, etc.,—notabiliți politice, oratorĭ puternicĭ, scriitorĭ eminenți, adunând două dusinĭ de proseliți să le vorbiască, saŭ dând naștere uneĭ stărpiturĭ de gazetă numaĭ spre a păta viața protivnicilor, profanându-le principiele, insultându-le familiele, ca și cum lupta democratică ar coprinde, in cel maĭ larg sens, dezlănțuirea urilor celor maĭ pornografice și maĭ injositoare?

Dacă mergem astfel in curând vom avea in loc de democrație pornocrație.

Noĭ nu putem să 'nțelegem și nu vrem să 'nțelegem manifestarea vieții politice, in țara noastră, ca 'n țara Americanilor. Libertățile și frumoasele lor instituțiunĭ să le luăm, dar turpitudinele lor să le lăsăm.

Suntem incă intr'o fasă transitorie in obiceiurile vieții noastre publice. Pentru ce să inaugurăm acest nenorocit sistem, atăt de nepotrivit cu năravurile și tendințele poporuluĭ nostru, când ne-ar fi atăt de ușor să 'nvățăm a ne respecta unii pe alțiĭ, și a fi cuviincioșĭ când vorbim despre protivniciĭ noștri? Căcĭ, să băgăm bine de seamă: dacă nu știm să respectăm și să impunem respect, e dovadă că n'o meritărn nicĭ unii nicĭ alții. Și atuncĭ ajungem să arătăm străinilor că suntem o pătură de șarlatanĭ.

* * *

Spre a concretisa maĭ mult aceste observații, iată spre pildă la colegiul ăntăiŭ doĭ candidați: unul guvernamental, altul al opoziției. Amăndoĭ sunt oameni cinstiți, saŭ trec ca atare; amăndoĭ sunt bărbați desghețați saŭ trec ca atare.

Unul din eĭ vorbește. Te ducĭ să'l asculți.

In loc să aziștĭ la o desfașurare de program, făcută cu onestitate, și privind numaĭ liniamentele generale ale politiceĭ viitoare; in loc să fiĭ față la o luptă de ideĭ, in care adversariĭ să se măsoare cu sinceritatea, cu gradul de cunoșcințe dobăndite, cu cercetarea faptelor publice și politice ale adversaruluĭ,—in fine, in loc să vezĭ o ciocnire de talente, din care să scapere, pentru țară, ideea bineluĭ și a folositoruluĭ,—aziștĭ la o bătălie trivială de claponĭ, in care și unul și altul nu este preocupat de cât cu modul cu care ar putea să injosiască maĭ mult, să insulte să calomnieze pe adversarul sĕŭ, spre a rămănea el de-asupra. Și, amăndoĭ căutând să facă același lucru, bietul alegător se găsește in fața a două caricaturĭ, și, foarte firesc, se intreabă:

— Pe cine să trimet eŭ oare in Cameră, căcĭ, după cât vĕd, aceștia sunt amănduoĭ răĭ.

Și, atuncĭ, orĭ alegătoriĭ sunt toți *burtă verde*, și trimet pe acela care e maĭ pehlivan, și făgăduește maĭ mult din ceĭ doĭ inrăutățiți; orĭ eĭ sunt oameni luminați și cu minte, și caută pe unul cum se cade, care n'a 'njurat pe nimenĭ nicĭodată, și'l imbracă cu cinstita haină a reprezentațiunei.

De aceea, astăzĭ, când lupta e in focul eĭ, noĭ credem de datoria noastră, să atragem băgarea de seamă a tutulor oamenilor cu un rol politic cât de mic in țara aceasta, asupra tristuluĭ spectacol ce ni l'aŭ oferit pănă acum luptele electorale.

— Băgați de seamă, le vom zice incă o dată incheind, că opintirile voastre de astăzĭ inchid in sămburele lor germenele moralității de măine, și că dacă acest germene va eși stricat, a voastră va fi vina.

CRONICA ZILEI

Aleșiĭ col. I de deputați sunt următoriĭ:

Argeș. — D. Racoviță, rev.
Brăila. — I. Cămpineanu, rev. contra Blaremberg.
Bacăŭ. — General Leca, rev. contra Tataru.
Botoșani. — Cogălnicianu. nerev.
Buzĕŭ. — Cazotti, rev. contra A. Marghiloman și Filipescu.
Cuvurluiŭ. — N. Catargi, nerev. contra Bonaki.
Dâmbovița. — D. Giani, rev. contra Ciuflea.
Dorohoĭ. — I. Brătianu, rev. contra Holban.
Dolj. — Căpreanu, rev. contra Aman.
Fălciŭ. — C. State, rev. contra Iamandi.
Gorj. — C. Săvoiu, nerev. contra Frumușanu.
Ilfov. — I. Cămpineanu, rev. contra Vernescu (contestație).
Iași. — Lascar Catargi, nerev. contra L. Negruzzi. (contestație).
Ialomița. — Poenaru-Bordea, rev.
Muscel. — I. Negulicĭ rev. contra Sake Nicolaŭ.
Meedinți. — Isvoranu, nerev, contra Sefendake.
Neamțu. — Gr. Cozadini, nerev.
Oltu. — Dr. Calinderu, rev. contra Lahovari.
Praova. — C. Filitis, rev.
Putna. — N. Voinov, rev. contra Prodan.
Roman. — Agaricĭ, rev.
Romanați. — Cesianu, nerev. contra Poroineanu.
Rămnicu-Sărat. — C. Robescu, rev. contra Orășanu.
Suceava. — N. Ganea, nerev.
Tecucĭ. — Al. Pap. Calimaki, rev.
Tutova. — I. Sturza, rev. contra Petrescu.
Teleorman. — Gr. Pĕucescu, nerev.
Vlașca. — Cogălniceanu, nerev. contra Gr. Cantacuzino.
Vasluĭ. — T. Maiorescu, nerev.
Vălcea. — Dr. Măldărescu rev. contra Lahovari.

D-l Varnav-Liteanu după ce a sosit in capitală a fost primit in audiență de M. S. Regele și după aceea a plecat in Moldova.

Generalul Tobias Gherghel a murit. Inmormîntarea luĭ are loc astăzĭ, in Botoșani.

Prim-ministrul e la Pitescĭ pentru alegerĭ, de unde nu se va intoarce de cât săptămâna viitoare.

Principiĭ Ferdinand și Carol, nepoțiĭ M. Sale Regeluĭ, s'aŭ plimbat ierĭ, insoțiți de guvernorul lor, pe jos, prin capitală.

„L'Indèpendance Roumaine“ spune, că cu ocasia alegerilor s'ar fi intămplat in Botoșani și Brăila incăierărĭ, in cât a trebuit să intervie forța militară.

Azĭ incep alegerile pentru colegiul II de deputați, Duminică cele pentru colegiul III.

Cetim in „Resboiul“:

Aflăm că d. revizor Mavrodin de la vama Predeal merge cu rĕstălmăcirea legiĭ pănă a vămuiĭ și hainele de pe oameni. Ast-fel, zilele trecute, o tănără pereche care făcuse nunta la Brașov, intorcăndu-se in țară, a trebuit să plătească taxa pentru rochia de mireasă pe care o luase tot d'aci. Rugăm pe onor. direcție a vămilor să modereze zelul extra-legal al acestuĭ slujbaș.

D. Gregorie Stefănescu, membru al Academieĭ române, a publicat intr'o mică broșură următoarele două articole: Considerațiĭ geologice asupra albieĭ Dămboviții,—și Meteoritul de la Mocĭ in Transilvania.—Asupra primuluĭ articlu, care ofere, acum cu lucrările de canalisare, un interes de actualitate, vom reveni.

De la 10 și pănă la 16 Aprile mișcarea populațiunii Capitaleĭ a fost cea următoare: 129 de născuți (71 băeți și 58 fete) din care 12 israeliți. Decesele sunt 125 (62 bărbați și 63 femeĭ) din aceștia aŭ murit in spitale 21. Intre decedați sunt numaĭ 6 jidanĭ.

Causele deceselor aŭ fost maĭ cu osebire: ftisia pulmonară și pneumonia.

Unul din vechiĭ noștri institutorĭ, d. Grozescu, ne trimite o scrisoare prin care desminte ca neste calumniĭ rĕutăcioase incriminările ce i s'aŭ făcut in n-rile din 18 și 19 Martie ale jurnaluluĭ „Poporul“.—Caracterul și educațiunea sa opresc pe d. Grozescu a sta de vorbă in public cu autorul anonim al acelor calumniĭ; ĕl va urmări insă pe calea judecătorească.

D. Robert Fisch, directorul uzineĭ de gaz, va părăsi in curând acest post.

D. dr. Nicolae Kerembach, fost medic primar la spitalele Eforieĭ a trecut, pe ziua de 1 Aprile, prin jurnalul consiliuluĭ de ministriĭ, in postul de medic primar al consultațiunilor gratuite de la spitalul Colțea, in locul d-luĭ dr. Alexian, dimisionat spre a'și esersa dreptul la pensiune.

D. colonel Sabovicĭ e numit membru in consiliul de administrație al regieĭ tutunurilor și sărieĭ, in locul remas vacant prin dimisia d-luĭ P. S. Aurelian.

D. Em. Atanasiu e numit membru in consiliul de administrație al caseĭ de depuneri, consemnație și economie, in locul d-luĭ G. Cantacuzino, dimisionat.

Ni se scrie că, cu ocasiunea noueĭ improprietăriri de insurățeĭ din comuna Roșiorĭ (județul Brăila) s'aŭ improprietărit mulți fără drept și sub nume scimbate, pe când ceĭ in drept aŭ rămas pe din afară.

Iaca lista ce ni se comunică și in care figurează căți-va insurățeĭ de contra-bandă.

1 Ion Căldărescu, actual primar la comuna Roșiorĭ, inscris in rol cu numele de *Ion Tudose* și ca tîrlaș, când la inscriere era logofăt de sat din comuna Tătaru, insurat la anul 1881.

2 Niță Băloiŭ, inscris cu numele de *Niță Stroe*, insurat la 1875, locuitor in comuna Tătaru, și cărciumar pănă și acum, iar nu tîrlaș.

3 Stan Stroescu inscris cu numele de *Stancu Stroe* insurat in 1876, locuitor in comuna Tătaru, iar nu tîrlaș.

4 Constanstin Vișinescu, inscris sub numele de *Constantin Necula*, la inscriere era perceptor, și cărciumar in comuna Tătaru și a stat incă logofăt la comuna Tătaru.

5 Constantin Vasilescu, inscris pe rol cu numele de *Constantin Ivașcu* la inscriere era primar la Tătaru, in vîrstă de 21 anĭ, anul 1881 a tras sorț.

6. Ion C. Moise, inscris cu numele de *Ion Colbaru* cărciumar la Bobărița, iar nu tîrlaș, e improprietărit incă intr'o comună.

7. Fiu luĭ Ion Moise. Copil de patruspre-zece anĭ.

8. Fiu luĭ Niță Petcu in vîrstă de 22 anĭ.

9. Fiu luĭ Ion Mihaila de 22 anĭ, dar mort deja.

10. Fiul luĭ Constantin Mihailă de 24 anĭ.

11. Fiu luĭ Moșu Alexandru de 21 anĭ.

12. Constantin Simionescu improprietărit cu treĭ locurĭ.

13. Iordache Mocanu cărciumar pe lunca Călmățuiuluĭ la podu de la Budișteanu; improprietărit cu treĭ locurĭ.

La ast-fel de ilegalități credem de prisos orĭ-ce comentar.

In privința caselor din strada Dionisie No. 62 in care a răposat la 25 Februariŭ 1831 Dionisie Lupu, cetim in «Ortodoxul“ următoarele:

In aceste case, reposatul avea și un paraclis, dotat cu multe odoare scumpe, iar in testamentul sĕŭ se prevede, ca acela care va stăpăni casele, să ingrijiască de paraclis cu a sa cheltuială. Așa s'a și urmat pănă in ceĭ din urmă anĭ, când venind casele, prin vănzare, in stăpănirea d-luĭ N. Gherman, acest domn căută a dărăma cu totul paraclisul și ast-fel, pe deoparte a deveni proprietar al odoarelor luĭ, iar pe de alta a fi scutit de cheltuiala intreținerii. In adevĕr d-l German a și obținut intr'aceasta sentința on. Tribunal secția III No. 259/82, ne-avĕnd nicĭ un adversar. On. Primărie prin adresa No. 1506 din 7 Februarie a. c. a atras atențiunea d-luĭ ministru de culte asupra acesteĭ imprejurărĭ, arătându-ĭ, că Ministerul de culte este in drept a impedica derîmarea și a obliga pe d. Gherman d'a aduce la indeplinire obligațiunile ce i se impun. D-l ministru a cerut intr'aceasta avisul I. P. S. Mitropolituluĭ Primat, care, se ințelege, n'a putut fi alt-fel, de cât ca d-l Gherman să indepliniască obligațiunile sale.

Promitem a maĭ reveni asupra paraclisului din cestiune, in care după, cum auzim, s'aŭ maĭ găsit odăjdiĭ de mare valoare.

In Iași a apărut o nouă revistă anume „*Universalul*“. Această *gazetă poporană*, cum o numesc redactoriĭ eĭ, va apare de două orĭ pe lună. Sumarul numĕruluĭ prim se poate vedea la „Notițe literare.“

Jocurile olimpice vor urma regulat Lunea, Mercurea și Vinerea de la 6—10 séra pentru adulți sub direcțiunea dd-lor Mocianu și Velescu. Localul se află in grădina *Eldorado*.

www.digibuc.ro

CESTIUNEA DUNAREI

«Pester Lloyd» nădăjduesce, că acum, după reintoarcerea regeluĭ din strĕinătate, «va urma respunsul guvernuluĭ român la nota d-luĭ Granville prin care era invitat să adereze la hotărîrile conferenţeĭ din Loodra.

După informaţiile oficiosuluĭ austro-ungar, guvernul român se hrănesce incă necontenit cu speranţa de-a putea provoca o modificare a hotărîrilor conferenţeĭ din Londra. *El ar căuta, in scopul acesta, o inţelegere particulară cu Astro-ungaria*, dar Austro-ungaria se consideră pe deplin legată de intocmirile conferinţeĭ din Londra şi va respinge decĭ incercările de inţelegere separată a le Romănieĭ.

«Pester Lloyd» să ne ierte a-ĭ spune, că ne indoim de esactitatea acesteĭ informaţiĭ a le sale, intru cât priveşce intenţia guvernuluĭ românesc de-a se inţelege cu Austria in scopul de-a paralisa hotărîrile conferenţeĭ din Londra. Ideia nu este oare cu desăvîrşire absurdă ? Nu Austro-Ungaria e oare duşmanul nostru cel maĭ mare in cestiunea Dunăreĭ, şi hotărîrile conferenţeĭ din Londra nu s'aŭ luat oare după poftele eĭ? Ce ar insemna dară in acest cas o inţelegere separată cu dĕnsa, dacă nu o sacrificare proprie, o vĕnzare?—Un guvern românesc insă, orĭ care ar fi el, stăruim a crede că nu este capabil de una ca asta.

Din restul informaţiilor şi vorbelor luĭ «Pester Lloyd» resultă, că *Europa se aşteaptă la un refus al nostru pe toată linia şi că acest refus numaĭ conflicte şi sănge nu va pricinui.*— Eoropa a crezut că 'şĭ face datoria la Conferenţa din Londra ; noĭ ne vom face pe a noastră, cum ne vor sfătui interesele noastre, şi suntem quitt.

DIN AFARA

Din camera ungurească.

Desbaterea ce se face actualmente in camera magnaţilor ungurescĭ asupra proiectuluĭ de lege pentru maghiarisare, nu este de cât o desbatere de lux. Toţĭ vorbesc ca pe strună, in vederile guvernuluĭ şi a le camereĭ deputaţilor.

Numaĭ archiepiscopul Haynald a făcut până acum o notă discordantă. El a combătut proiectul de lege cu multă inverşunare, din punctul de vedere al bisericeĭ catolice şi a vechilor eĭ drepturĭ şi privilegiĭ şi Ungaria ; restul insă ĕl găseşce şi dĕnsul ca şi protestanţiĭ prea ingăduitor faţă de naţionalităţĭ.

Camera magnaţilor incă şi-a găsit apoĭ, pe Orban Balazs al eĭ. Acest mustăcios inverşunat se numeşte baronul Pongratz. A atacat cu turbare naţiunile nemaghiare, in deosebĭ pe Romănĭ şi Saşĭ, şi noroc că popoarele nu se pot mănca, căcĭ păţiaŭ soarta unuĭ sfert din mustăţile sale.

A maĭ crezut de cuviinţă să vorbiască şi samsarul unguresc din Sibiŭ. St-Sa vrea şi nu vrea şi iar vrea şi nu vrea, in sfărşit insă termină primind proiectul de lege in general, reservăndu'şĭ insă a maĭ spune câte-va prostiĭ in desbaterea pe articole.

De mitropolitul de Blaj nicĭ o veste.

O conspiraţinne militară.

Din Petersburg, se scrie ziaruluĭ vienez «Die Presse»:

„Joia trecută aŭ fost arestaţĭ aicĭ fără nicĭ un sgomot opt oficerĭ, intre carĭ un colonel, profesor la şcoală arestocratică din Konstantinov, doĭ oficerĭ de artilerie şi treĭ oficerĭ de marină. Maĭ inainte de aceasta fuseseră arestaţĭ in Smalensk 16 persoane din carĭ majoritatea oficerĭ de artilerie. In acelaşĭ timp s'aŭ făcut arestărĭ in Perm şi Iekatarinoslav.

„S'a dat, cum se vorbesce, de urmele uneĭ intinse conspiraţiunĭ militare. Conjuraţiĭ aŭ stat in relaţiĭ cu *teroriştiĭ* de maĭ inainte şi şĭ-aŭ firmat propriul lor comitet esecutiv. Comitetul principal pare a'şĭ fi aşezat scaunul in Smolensk, iar in Petersburg, Perm şi Ickatarinoslav s'aŭ instituit filiale.

«Scopul conspiraţiuneĭ ar fi resturnarea regimuluĭ absolutistic şi ar ameninţa direct dinastia Romanov; intenţia conjuraţiilor ar maĭ fi fost apoĭ introducerea uneĭ forme de guvern republicane.

„In Smolensk s'aŭ confiscat hărtiĭ de foarte mare valoare, carĭ resultă că acţiunea avea să incapă indată după terminarea sĕrbătorilor incoronăreĭ. Incoronarea insăşĭ nu va fi turburată nicĭ de teroristĭ, nicĭ de alţĭ revoluţionarĭ, iar faimoasele bilete roşiĭ carĭ anunţaŭ pe timpul incoronăreĭ o nenorocire mare s'aŭ demascat ca niste documente false, făcute cu scopul de-a mistifica.

„In Petersburg arestările s'aŭ făcut in liniste. Numaĭ in Smolensk aŭ tras unĭĭ intr'alţiĭ cu puscile. Acolo s'a găsit şi un mare deposit de proiectile incărcate cu dinamită.“

Liga naţionala irlandesă.

Marele congres pe care Irlandezĭĭ l'aŭ ţinut zilele acestea in Philadelphia, America, a adoptat programa de organisatie *a uneĭ nuoĭ Lige naţionale irlandese-americane.*

Scopul acesteĭ Lige este, remedierea tuturor relelor indicate in resoluţiunile adoptate de congres.

Funcţionariĭ eĭ sunt :

Un preşedinte, un vice-preşedinte, un tesaurar. Consiliul de administraţie numĕră afară de amĕndoĭ preşedinţiĭ căte un membru din fie-care stat al Uniuneĭ, şi apoĭ căte unul din districtele Columbieĭ şi Canada. Acest consiliŭ, care se intruneşte in fie care an odată, numesce un comitet esecutiv compus din cincĭ membri sub conducerea presidentuluĭ care girează afacerile ligeĭ după neşte dispositĭ anume prevĕdute de program.

President al noueĭ Ligĭ naţionale a fost ales, prin aclamaţiune, marele patriot irlandez, Parnell.

INAINTARI IN ARMATA

Se vor considera pe ziua de 6 Aprilie urmĕtoarele inaintărĭ la gradul de colonel in arma infanteriеĭ :

Teleman George, comandantul regimentul 6 dorobanţĭ Buzĕŭ, locotenent-colonel de la 1878 Ianuarie 1, la vacanţa ce este de comandant al regimentuluĭ 10 dorobanţĭ Putna şi al brigadeĭ 11 Focşanĭ.

Argetoianu Ioan din regimentul 1 geniŭ, locotenent-colonel de la 1878 Aprilie 21, la vacanţa ce este de şef de statmajor al corpuluĭ IV de armată.

Lipoianu Alexandru, comandantul regimentuluĭ 14 dorobanţĭ Roman, locotenent prin deducţie de la 1879 Septembrie 4, la vacanţa ce este de comandant al regimentuluĭ 16 dorobanţĭ şi al brigadeĭ 15 Botoşanĭ.

Brătianu Constantin, de la marele statmajor al armateĭ, locotenent-colonel de la 1880 Aprilie 8, la vacanţa ce este de director al scoaleĭ militare de infanterie şi cavalerie.

Se inaintează la gradul de locotenent-colonel in arma infanteriеĭ ; pe ziua de 8 Aprilie :

Capşa Mihail din regimentul 7 dorobanţĭ Prahova, maĭor de la 1875 Ianuarie 1, la vacanţa ce este in regimentul 3 linie.

Ignat Nichita din regimentul 5 dorobanţĭ Vlaşca, maĭor de la 1875 Iunie 7, la vacanţa ce este in regimentul 3 linie.

Se inaintează la gradul de maĭor in arma iefanteriеĭ :

Catacaţ Emanoil din regimentul 30 dorobanţĭ Muscel căpitan, de la 1868 Septembrie 26, la vacanţa ce este in regimentul 17 dorobanţĭ Mehedinţĭ.

Eliad Ioan din regimentul 5 linie, căpitan de la 1868 Noembre 10, la vacanţa ce este in regimentul 32 dorobanţĭ Brăila.

Bănulescu Grigore din regimentul 26 dorobanţĭ Fălciŭ, de la 1869 Noembre 27, la vacanţa ce este in regimentul 16 dorobanţĭ Botoşanĭ.

Boteanu Aurelian din batalionul 3 vênătorĭ, căpitan de la 1868 Septembre 26, la vacanţa ce este in regimentul 10 dorobanţĭ Putna.

Ionescu George din regimentul 4 linie, căpitan de la 1872 Iulie 6, la vacanţa ce este in regimentul 11 dorobanţĭ Covurluĭ.

Georgescu Berĕşteanu Constantin de la scoala militară de infanterie şi cavalerie, căpitan de la 1873 Ianuarie 1, la vacanţa ce este de şef de stat-major al divisiuneĭ II Piteşcĭ.

Macri Ioan din regimentul 4 de linie, căpitan de la 1868 Noembre 10, la vacanţa ce este in regimentul 5 dorobanţĭ Vlaşca.

Dimitrescu Stefan din regimentul 3 de linie, căpitan de la 1974 Ianuarie 1, la vacanţa ce este in regimentul 20 dorobanţĭ Teleorman.

Galeri Alexandru din regimentul 29 dorobanţĭ Dorohoiŭ, căpitan de Ia 1874 Ianuarie 1, la vacanţa ce este in acelaşĭ regiment.

Lipan Constantin din regimentul 5 de linie, căpitan de la 1868 Noembre 10, la vacanţa ce este in regimentul 18 dorobanţĭ Gorj.

Popescu George din regimentul 6 de linie, căpitan de la 1875 Ianuarie 1, la vacanţa ce este in regimentul 20 dorobanţĭ Teleorman.

Petrovicĭ Ioan de la consiliul de resbel al divisieĭ Dobrogea, căpitan de la 1876 Aprilie 8, la vacanţa ce este in regimentul 28 dorobanţĭ Suceava.

Se inaintează la gradul de locotenent in arma cavalerieĭ :

Fintescu Grigore din regimentul de gendarmĭ, sub-locotent de la 1879 Iulie 1, la vacanţa ce este in regimentul 12 călăraşĭ.

Brătianu Spiridon din excadronul 3 de tren, sub-locotenent de la 1878 Aprilie 8, la vacanţa ce este in regimentul 6 călăraşĭ.

Arhip Grigore din regimentul 11 călăraşĭ, sub-locotenent de la 1878 Aprilie 8, la vacanţa ce este in regimentul 6 călăraşĭ.

Se inaintează la gradul de sub-locotenent in arma cavalerieĭ sub oficerĭĭ al căror nume urmează :

Gărleşteanu Ioan din regimentul 1 călăraşĭ, sub oficer de la 8 Aprilie 1880, in regimentul 12 călăraşĭ.

Ionescu Victor din regimentul 2 roşiorĭ, sub oficer de la 19 August 1880, in regimentul de geandarmĭ.

Holban Victor din regimentul 1 roşiorĭ, sub-oficer de la 16 Februarie 1881, in regimentul 6 călăraşĭ.

Porumbaru Alexandru din regimentul 2 roşiorĭ, sub-oficer de la 1 Martie 1881, in regimentul 6 călăraşĭ.

Gabrilescu Natan, ajutor de comptabil din regimentul 4 dorobanţĭ Argeş, administrator clasa III de 1878 Iunie 1, la vacanţa ce este de comptabil in acelaşĭ corp.

Fotescu Constantin II, ajutor de comptabil de la spitalulul militar Tulcea, administrator clasa III de la 1878 Aprilie 8, la vacanţa ce este de comptabil la acelaşĭ serviciŭ.

Colonelului Iarca Leonida, comandantul regimentuluĭ 16 dorobanţĭ şi al brigadeĭ 15 Botoşanĭ, in funcţiunea de şef de stat-major al corpuluĭ III de armată.

Colonelului Lahovari Iacob, şeful statuluĭ-major al corpuluĭ IV de armată, in regimentul 7 infanterie, comandant.

Locotenentuluĭ-colonel Paladi Constantin, din regimentuĭ 1 infanterie in regimentul 8 dorobanţĭ Buzĕŭ, comandant.

Locotenentuluĭ-colonel Leon Alexandru, din regimentul 3 infanterie, in regimentul 14 dorobanţĭ, comandant.

SCRISORI DEMOGRAFICE

IIII

„Acum 30 orĭ 40 anĭ căndmi să intămpla vr'un neajuns, vr'o pacoste, mĕ jeluiam la boer. Boerul intreba pe popa din sat, maĭ intreba vr'un român orĭ doĭ, şi dacă aveam dreptate mi-o făcea numaĭ de cât. Apoĭ dedeam o găină orĭ două plocon şi toate lucrurile să sfirşeaŭ aicĭ. Astăzĭ insă nu maĭ este aşa. Astăzĭ lucrurile s'aŭ schimbat cu totul : Când vr'o belea dă peste capul românuluĭ, el, sĕrmanul, ne-ştiind cât e de mare acea belea, aleargă maĭ tot-d'a-una tot la boer. Dar boerul fiin-că acu nu maĭ e cel de altă dată, adică om de omenie, om cu frica luĭ D-zeŭ, incepe să-l spună că 'l va scăpa dacă 'l va ara un pogon orĭ două de grâŭ (1) şi dacă-l va maĭ săpa şi un pogon de porumb. Apoĭ invoiţĭ o dată, ĕl invaţă să dea jalbă la primărie, orĭ judecătorie. Până aicĭ tot merge el cum merge; dar de aicĭ incolo să te ţiĭ ciupeală pe bietul român : Vătăşelul ĕl gologăneşte, primarul şi notariul ĕl sfănţueşte, până când, in sfirşit, iată'l ajuns şi la tribunale ! Ş'apoĭ când a ajuns aicĭ, e vaĭ de capul luĭ ! La tribunal e şi sfănţueala cea mare şi nedreptatea cea mare. Câte zece de ăia carĭ vorbesc se strîng inprejurul luĭ. Toţĭ incep a'l spune că are să 'l bage in ocnă. Pe de altă parte insă, fie care-'l spune că 'l va scăpa dacă-l va da doĭ galbenĭ. Iar altul ca să se arate că este şi maĭ omenos, spune că 'l va scăpa şi cu un galben.

„Atuncĭ bietul român vĕzĕndu-se ca o sĕrmană oae in mijlocul lupilor aleargă, se indatorează până in găt, pentru a putea plăti şi lăcomiea acestuĭ soiu de lupĭ noĭ, carĭ in unire cu judecătoriĭ fac ca o judecată să se tot amăne, ast-fel ca prin mijlocul acesta să poată avea eĭ pe bietul român in tot-d'a-una drept vacă de muls.

„In timpul acesta, de amănărĭ şi străgănirĭ ce i se fac pe la tribunale, treburile luĭ staŭ pe loc. Copiiĭ şi nevasta mor de foame a casă, iar bietul român moare de foame pe la tribunale.

„Pe lângă toate acestea, astăzĭ dările către stăpînire s'aŭ făcut de zece orĭ maĭ marĭ ca acu 30 orĭ 40 anĭ ; cu toate astea căştigul românuluĭ nu numaĭ că nu s'a mărit şi el, dar, din potrivă, s'a făcut maĭ mic.

„S'a făcut, d-le, maĭ mic căştigul nostru, pentru că cu drumurile de fer de astăzĭ ni s'a luat din mănă cărăuşieaide altă dată, cu ajutorul căreia cea maĭ mare parte din noĭ 'şĭ căştiga pănea de toate zilele. Ne-aŭ luat acest căştig, precum ne-aŭ luat incă multe altele, dar niminea nu s'a gândit ca să inlocuească lipsa luĭ cu altceva.

„Prin facerea astor drumurĭ stăpînirea a făcut bine numaĭ boerilor şi negustorilor, iar nouă nu ne-a făcut de cât rĕŭ. A luat din gură pănea noastră şi a copiilor nostri, şi a dat'o toată numaĭ lor.

„Noĭ suntem carĭ plătim şi muncim maĭ mult la aste drumurĭ, şi cu toate astea numaĭ eĭ sunt aceĭ ce se folosesc de ele. Numaĭ eĭ sunt aceĭ carĭ se plimbă şi care-'şĭ cară marfa şi grâul cu aste drumurĭ, ce aŭ ajutat atât de mult la sărăciea noastră, a ţăranilor.

„Eŭ am fost, d-le, in ceata luĭ Tudorică. Pe atuncĭ românul era maĭ cinstit, era maĭ cu frica luĭ D-zeŭ. Pe vremea luĭ Tudorică, după ce sfirşeam primavara cu arătura lăsam plugul pe câmp până la primăvara cea-laltă, şi când mĕ duceam la el nu găseam nicĭ-un cuiŭ lipsă. Astăzĭ insă când mĕ culc in bordeiul ăsta, pun câte treĭ butucĭ in uşă şi tot mi-e frică că vin hoţiĭ să mĕ omoare.

„Acu 30 orĭ 40 anĭ nu se pomenea român care să jure pe strîmb in potriva altuia ; astăzĭ dacă daĭ unuia o oca orĭ două de vin, jură pe strîmb chiar şi in potriva fratelui sĕŭ. Atuncĭ, când un român jura chiar şi pe drept el tot era socotit de noĭ ca un om ce s'a dat in mâna necuratuluĭ. Era destul pentru dânsul să spună : „pe cinstea“ şi toţĭ ĕl credeaŭ ; fiind-că ştieaŭ că aceasta era o vorbă mare. Astăzĭ nu maĭ sunt românĭ noştri astfel ; eĭ nu maĭ sunt cu frica luĭ D-zeŭ.

„Judecă acu şi d-ta, d-le, şi spune in aica luĭ D-zeŭ dacă suntem noĭ maĭ bine astăzĭ de cât acu 30 orĭ 40 anĭ.

„La ce ne-a folosit libertatea asta, după cum ĕĭ zicĭ d-ta, când ea in loc să folosească nouă n'a folosit de cât apróape numaĭ hoţilor pentru ca să ne poată jefui ? Noĭ sĕrmanĭĭ neştiind ce zice legea asta, ce intr'una se schimbă; neştiind că este libertatea asta, suntem in tocmai ca niste oĭ lăsate in gura lupilor. Toţĭ căţĭ vin in sat la noĭ ne jăfuesc, şi cu toate astea toţĭ sunt cinstiţĭ. Se vede că aşa se inţelege cinstea prin legile astea de astăzĭ“.

In faţa acestuĭ răspuns al bătrânuluĭ ţĕran, al veteranuluĭ de la 1821, după ce am maĭ ingănat ceva a trebuit să tac, fiindu'mĭ ruşine a maĭ infrunta inţeleptele şi dreptele luĭ ripostărĭ.

Cu toate acestee mĭ-am zis : ca să mĕ conving şi maĭ bine despre cele zise de dânsul, să incep a observa maĭ de aproape pe această chestiune. Şi fiind-că atuncĭ tocmaĭ mergeam cu armata din sat in sat — era in ajunul resbeluluĭ din 1877—78 — am şi inceput ast-fel de observaţiuni, timpul fiind cel maĭ propice.

Eĭ bine ! rezultatul acestor observaţiunĭ a fost şi este, că toate cele zise de bĕtrân sunt adevĕrate ; căcĭ, in adevĕr, astăzĭ ţĕranul sĕ află in mizeria cea maĭ cumplită ; (1) in adevĕr că astăzĭ ţĕranul este maĭ demoralizat, maĭ bătut şi maĭ jefuit ca orĭ când. Şi toate acestea se intâmplă numaĭ din cauza lipseĭ de cultură morală.

Mĕ veĭ intreba, poate, cum ? 'Ţĭ voiŭ răspunde : Dacă prefectul şi funcţionariĭ cutăruĭ judeţ ar fi eĭ cultivaţĭ moraliceşte, saŭ cu alte cuvinte, dacă ar fi eĭ oneştĭ şi animaţĭ de sentimente patriotice ar maĭ permite eĭ ca jidanĭĭ, contra dispoziţiunilor legeĭ, să'şĭ stabilească cârciumĭ prin sate ?

Apoĭ dacă cârciumele jidăneştĭ n'ar fi prin sate, sar găsi alt-cineva maĭ dibaci de cât jidanul de a momi pe ţĕran şi a'l atrage in cârciuma luĭ, pentru ca in urmă să'ĭ poată lua si cămaşa după dĕnsul ? Apoĭ dacă n'ar fi spirturile otrăvi-

(1) In timpul recrutaţieĭ din Dorohoiu am vĕzut maĭ mulţĭ tinerĭ recrutaţĭ, carĭ se plângeaŭ contra unuĭ mare proprietar.—Şi era şi deputat mi să pare.—Eĭ ziceaŭ astfel : «De ştieam noĭ, d-le, că cuconul..... are să stăruească numaĭ ca să ne amâne incă pe un an iar nu ca să fim scutiţĭ de tot, cum ĕl rugasem noĭ şi cum ne spusese că a făcut, atuncĭ, nu 'l am maĭ fi arat câte două pogóne de pămĕnt de geaba. Căcĭ la ce ne-a folosit că am maĭ rămas incă un a casă, dacă anul acesta ne ia in miliţie ?

(1) Un fapt caracteristic, care denotă sărăcia cea maĭ cumplită a ţĕranuluĭ nostru, este că astăzĭ a ajuns să'şĭ vândă până şi pisica din casă, lucru care nicĭ nu s'a maĭ auzit, necum să vadă cine-va in ţara noastră. Şi acest lucru, asa de caracteristic in sine, l'am văzut insumĭ, in Roman, anul 1880 Decembre 29, când o sĕrmană ţĕrancă venise in piaţă cu o pisică neagră ca s'o vândă, din a căruĭ produs apoĭ să'şĭ poată cumpĕra mălaiŭ, pentru a putea să'şĭ astâmpăre foamea. Vorbele nemuritoruluĭ Eliade astăzĭ se implinesc ; căcĭ in adevĕr am ajuns, cum a prevĕdut el, să fim liberĭ muritorĭ de foame.

FOIŢA «ROMANIEI LIBERE»
— 22 Aprilie — 2

GEORGES OHNET

CONTESA SARAH

In acest timp, Petre Sèverac se pregătea ca să rĕsbune pe eroul de la Borny. Eşise din şcoala de stat-major. Era un tĕnĕr superb, brun, ca mamăsa, care fusese unul din cele maĭ frumoase tipurĭ ale acelor femeĭ din miazăzi cu pielita mată şi cu ochiĭ focoşĭ, svelt şi elegant ca tatăl sĕŭ. De la ea avea graţia blândă şi apropiată, un fel de moliciune creolă plină de incântare ; de la el avea tăria de caracter şi sângele rece. Foarte apreciat in societate, avĕnd o inclinare spre o viaţă uşiurică, moartea tatăluĭ sĕŭ fu pentru Petre semnalul uneĭ schimbărĭ neaşteptate in modul luĭ de existenţă. Până atuncĭ fusese fără grijă şi fluşturatic, intemeindu-se pe tatăl sĕŭ pentru a fi consiliat şi condus.

D'o dată sĕ vĕzu singur şi fără mentor, cu indatorirea d'a susţine şi consola o sărmană femeie pe care perderea unuĭ soţ, iubit ca un Dumnezeŭ, o sdrobise.

In momentul când incepea să simţă că trăieşte, Petre, in loc d'a sĕ vedea protegiat se vedea protector. Sĕ arătă la inălţimea datoriilor ce avea de implinit. Intr'un moment deveni bărbat. Nicĭ odată o fiică iubitoare şi plină de grijă nu s'a arătat aşa de devotată şi neadormită, cum fu acest băiat pentru mama luĭ.

Readus la Paris in primele ore ale asediuluĭ, cu divisiunea Blanchard din care făcea parte, 'şĭ impărţĭ timpul după cerinţele serviciuluĭ şi trebuinţele vĕduveĭ ; indată ce avea un ceas liber, alerga in strada Monsieur-le-Prince, in modestul apartament pe care 'l locuia d-na Sèverac, şi, cu urechile incă asurzite de detunările tunuluĭ şi de impuşcăturile neintrerupte, se silea a distra pe mamă-sa. Pentru a o depărta de la măhnirile presentuluĭ, 'ĭ vorbia de viitor. De sigur, era să se insoare şi ea 'şĭ va vedea portretul in nepoţiĭ sĕĭ. Ce bucurie pentru dĕnsa să'şĭ treacă mâna prin părul mătăsos al capetelor blonde ! Golul spăimĕntător pe care moartea 'l făcuse in vieaţa eĭ, va fi ast-fel umplut şi va duce o viaţă liniştită şi plăcută, după un traiŭ fericit aşa de indelungat.

D-na Séverac surîdea, cu gândurile duse, se silea s'arate că crede in realisarea acestuĭ vis, apoĭ tăceaŭ amândoĭ : fiul şi mama luĭ se perdeaŭ cu gândurile. Imagina scumpuluĭ mort le apărea ; se intrebaŭ cu durere dacă era cu putinţă să fie despărţiţĭ de el pentru vecĭnicie. In jurul lor totul le vorbea de el : portretul 'ĭ era in perete; colea, fotoliul in care sta cu câte-va sĕptĕmânĭ inainte ; colea pe masă, obiectele care 'ĭ eraŭ plăcute şi care acum păreaŭ că 'l aşteaptă. Puţin câte puţin ilusiunea invĕluia pe mamă şi pe fiŭ, credeaŭ că 'ĭ aud paşiĭ in odaia d'alăturĭ, uşa putea să se deschiză, avea să le vorbească ! O neaşteptată strângere de inimă 'ĭ readucea la realitate. Privirile li se intâlneaŭ muiate in lacrămĭ, şi se fereaŭ apoĭ una de alta, şciind bine că vorba zisă de unul din eĭ i-ar fi inecat in suspine şi, in serile grabnice a acelor zile de iarnă, şedeaŭ nemişcaţĭ, ascultând, cu fiorĭ dureroşĭ prin corp, detunarea asurzitoare a tunuluĭ care le amintea presenţa aceluĭ inamic care le răpise fiinţa adorată pe care o plângeaŭ. Atuncĭ Petre se scula incetişor, săruta pe mamă-sa şi, fără a căuta să 'ĭ aducă din noŭ o consolare, pe care o vedea inutilă, lua drumul spre avantposturĭ. Acolo, in liniştea câmpiilor brăsdate cu şanţurĭ, din inălţimea parapetelor de unde se zărea din când in când sclipirea puşceĭ uneĭ sentinele ascunse, sta ore intregĭ cu ochiĭ perduţĭ in orizontul alburiŭ. Pe pămĕntul inghetat, provisiunĭ numeroase zăceaŭ intre liniile prusiene şi franceze. La un chilometru, un şir de arborĭ negri şi slăbănogĭ se prelungea dealungul unuĭ drum deşert. Dincolo de el, terenul se ridica in formă de pantă aproape nesimţită spre satele Hay şi Chevilly, ale căror case albe se vedeaŭ inundate de o ceaţă groasă. Spre dreapta, sub Châtillon, bateriile germane trăgeaŭ regulat asupra forturilor şi, prin aerul rece, obuzele treceaŭ huind. Nicĭ o fiinţă vie nu se arăta in intăriturile inamice. Asediul era făcut de o armată nevĕzută, intrată in pămĕnt, şi dându'şĭ pe faţă presenţa, in zilele de luptă, prin impuşcăturĭ neintrerupte şi prin detunărĭ de tun sdrobitoare care 'şĭ arătaŭ numaĭ fumul şi flacăra.

Cuprins d'o mănie nebună, Petre sĕ consuma tot aşteptând eşirile Francezilor, promise, voind să meargă in frunte, să se lupte, să invingă şi să facă incălcătoruluĭ tot rĕul pe care 'l suferise de la el. Cugetarea că mormântul, in care tatăl seŭ dormea pentru tot-d'auna, era in măinele inamiculuĭ, 'l muncea amar. Vedea o profanare in captivitatea aceluĭ mort glorios, rĕmas in măinile acelor pe care 'ĭ invinsese. Ar fi voit să aibă putinţa să arunce dintr'o singură sforţare toată banda incălcătorilor peste hotar, ca să poată ingenuchia la mormintul liberat. Şi zilele 'şĭ urmaŭ cursul lor, luptele sterile, incăerările fără resultat, măcelurile infructuoase, se succedaŭ, sdrobitoare şi descurăjătoare. Foametea şĭ intindea vĕlul eĭ negru peste marea cetate. Şi nimic nu apărea la orizont, nicĭ duşmanĭ, nicĭ liberatorĭ. Nemişcarea era completă şi Parisul 'şĭ continua agonia, stoic şi incăpăţinat.

In primele zile ale asediuluĭ, Petre, pentru a se incerca să maĭ depărteze gândurile mameĭ sale de la neperitoarea eĭ amintire, 'ĭ esplica operaţiunile de apărare incepute sub zidurile Parisuluĭ, 'ĭ comunica speranţele luĭ. In curând avea să se facă o eşire din oraş, in masă, şi armata inconjurătoare, tăiată in două, era să fie aruncată spre Champagne. Cu ajutorul armatelor care se organizaŭ pe Lolara, se va lua ofensiva şi, necontenit inainte, aveaŭ să respingă pe inamic până la frunta rie. Necurmat preocuparea d'a libera

www.digibuc.ro

toare ale jidanului, cu carî să ia pe dată mințele românului, pentru ca in urmă să'l poată jĕfui lesne, ar mai fi oare această sărăcie de care este bântuit țĕranul?

Dacă țĕranul ar fi el cultivat cel puțin moralicește dacă nu și intelectualmente, ar mai abuza așa de mult de bĕuturile spirtoase, in cât să'și vîndă munca pe mai mulți ani, pentru a putea plăti cârciumarului, arendașului saŭ proprietarului? Dacă țĕranul ar fi cultivat moralicește, ar mai primi el ca jidanul să facă cârciumă pe numele lui, pentru ca in urmă acești tălhari, jidanii, să poată jefui pe cei lalți țĕrani? Dacă notariul, vătășelul, perceptorul și primarul ar fi cultivați moralicește, ar mai jefui ei la fie-care pas pe nenorocitul de țĕran? Și n'ar vedea ei că aceste lucruri îl aduc la sapă de lemn? In sfîrșit, dacă proprietarii și arendașii ar fi cultivați moralicește, ar mai exploata ei intr'un mod așa de neomenos pe bietul țĕran, in cât să'i iea zece pei dupĕ dânsul?

Nimic din toate acestea nu sar întĕmpla dacă cultura morala n'ar lipsi. Omul cultivat moralicește și intelectualmente este onest, este virtuos, este uman; într'un cuvânt: este capabil de orî-ce fapte mari. Apoi un om plin de onestitate, de virtute și de sentimente umane nicî-odată n'ar putea să jefuească și să sărăcească pe bietul țĕran. Ba din contra, in loc să mai facă din ignoranța lui un câmp intins de explotațiune mișelească, cum face astă-zi, l'ar ajuta, l'ar cultiva și pe el, moralicește și intelectualmente, pentru ca in urma să poată și el deveni folositor sie'și și societățeĭ din care face parte.

Iată cum, in afîrșit, din lipsa de cultură morală țĕranul este bătut și jefuit de toți, mai mult ca orî când.

Scopul celor de la 48 a fost nobil, a fost frumos, a fost mare; dar mijloacele intrebuințate pentru alegerea acestuĭ scop, aŭ fost cu totul neprac'icabile. Ast-fel că, astă-zi, țara noastră in loc să fie așezată pe o temelie sănătoasă, ea, din potrivă, este așezată pe o temelie putredă și gata a se sfărâma la cea mai mică sguduitură. Ei aŭ ținut foarte puțină socoteală de cultura morală și s'aŭ servit numai de cea intelectualmente. Aceasta este greșeala lor cea mare, greșeală neertată alt-fel, și vezî bine unde ne-a adus această greșeală și cât de scump o plătim.

Cei mai mulți zic că mergem foarte bine și că înaintăm cu pașĭ repezĭ către civilizație. Dar ei zic aceasta fiind-că privesc lucrurile numai pe de asupra, fără a pătrunde cu vederea in interiorul și in amănuntele intregului organism. O! și cât s'ar speria când, privind de aproape intreg arborele nostru social, ar vedea că inima lui este aproape toată plina de putregaiŭ! O țară, a cărei populațiune autochonă pere și se înlocuește cu elemente streine, cum din nenorocire se petrece lucrul astă-zi la noi, o ast-fel de țară numai progres nu se poate susține că face. Noi ne tot fălim cu institutiunile de astă-zi, care sunt crăcile cele frumoase ale arborului; ne tot fălim cu această generațiune ageră și inteligentă și nu vrem să vedem și corupțiunea care subminează intreg organismul nostru social și politic. Nu vrem să vedem și acest germene rĕŭ făcĕtor, care in mod ascuns, ne conduce la o decandență sigură.

Lipsa de cultură morală aduce corupțiunea tutulor sentimentelor nobile; iar corupțiunea duce pe nesimțite pe un popor la o peire sigură. Și o națiune trebue să se teamă mult mai mult de rĕul care vine și distruge pe nesimțite d. e. de această corupțiune, de astă decadență morală, de cât de acele mari cataclisme sociale și politice. Un vrăjmaș din afară mai nicî-o-dată nu va putea cuceri o țară, fie ea cât de mică măcar, până când locuitorii unei asemenea țĕrî vor fi morali, adică patrioți, cinstiți, drepți și harnici.

Iată ce zice și Barrau in astă privință, din cuprinsul cărței căruia putem imprumuta mari și folositoare invĕțăturî: „Or ceea ce este mult mai de temut nu sunt doară acele mari și violente cataclisme politie, la care ar putea fi expusă o țară din partea unor streinî cuceritorî, ci acea decadență morală, ce se produce și propagă incet și pe nesimțite, fără ca să se poată observa de cine-va; afară dacă educațiunea nu intervine așa fel, in cât să se poată repara neintrerupt doza de energie morală, ce timpul și imprejurările sustrag neincetat.

„Rĕul devine incurabil tocmai pentru cuvîntul că niminea nu'l vede".

Da, de aceasta mĕ tem și eŭ, mai mult de cât de orî-ce; căcî demoralisațiunea este acea otravă, ce nimicește orî-ce nobile simțiminte; de unde apoi, in mod fatal peirea individului saŭ națiunei, ce are in corpul sĕŭ această grozavă otravă, nu mai intârziază așa mult timp!

JULES SANDEAU

Cititorii noștri aŭ avut ocazie să cunoască in foiletoanele „Românieĭ Libere" spiritul distins și poezia cu care scria Jules Sandeau, și credem să le facem plăcere, o tristă plăcere poate, dându-le câte-va notițe și caracterul omului, care, cu atâta măestrie știea să povestească cele mai simple lucrurî.

Jules Sandeau rĕmăsese in Franța, printre scriitorii noiĭ scoale realiste, ca un stejear bĕtrân intr'o pădure de ciupercî. S'a dus și el. Dacă din rădăcinele urieșului vor da vlăstare, va fi cu atât mai bine. Literatura românească insă, suntem datorî să o păzim, prin pilde vrednice, de pestilența realismului scandalos. - Portretul lui Sandeau este o protestație precum și o bună pildă contra acesteĭ școli. Iată'l. Vorbește Pierre Véron:

„Nu știu dacă se va găsi vre-un portret la exposiția după cheul Malaquais, fiind că veni vorba despre dĕnsa, a lui Jules Sandeau pe care literatura îl plânge astăzi și pe care din nenorocire ĕl perduse de mult. Căcî Sandeau nu mai lucra nimic și intr'o zi ne zicea:

— Ah! prietine... nu'ți poți inchipui cât e de grozav, să fii redus a te regreta singur!

Nu știu daca portretul acestuĭ maetru stilist 'și va fi având locul sĕŭ in colecțiunea de mai sus. In cas afirmativ, Doamnele carî judecă lucrurile după aparență, ar putea să facă o strâmbătură de dispreț, dar, intre noi fie vorba, și de prostie.

Autorul cărței: *Mademoiselle de la Seiglière*, in adevĕr, nu corespundea printr'un exterior fascinător și svĕnturat, poeticeĭ tinereți, delicatelor visurî din scrierile sale.

Aspectul îl avea mai mult al unui oficer de cavalerie de retragere.

Vorbesc, bine ințeles, despre Sandeau pe care l'am cunoscut și care mi-a fost foarte simpatic.

Cu haina incheiată, cu țigara in gură, cu pălăria cam pe-o ureche, el mergea pe uliță, cu mânile in buzunar, visând și câte-o dată vorbind singur. Rozeta de la butonieră îl făcea și mai strein, și completa ținuta sa militărească.

Când insă îți dedeai osteneală să 'l privescî mai de aproape, era destul să străbați inlăuntrul acesteĭ privirî adâncî și melancolice, ca să te simți numai de cât in fața unui cugetător și a unui suflet tînĕr.

Trăsăturile figureĭ nu spuneau nimic fără acea privire plină de lumină și de viață. Nasul era cam turtit, buzele accentuate, barba avea bărbie. Dar mai presus de toate acestea, lumina flacăra unui ochiŭ binevoitor și fin. Fisionomia intreagă era insuflețită printr'insul.

Ce adâncă simțire la acest bătrîn, al cărui suflet remăsese atât de tînĕr și atât de viŭ, in cât adesea îl făcea să sufere chinurî grele.

Imi aduc aminte pe Sandeau in 1870 in ceasul nenorocirilor noastre. Tocmai se auzise de marea pierdere hotărîtoare, pierderea de la Sedan. Intâlnii pe Jules Sandeau la gara de la Montparnasse; se ducea la Bellevue, unde 'și avea cuibul. Veni la mine dintr'o săritură, ca un om a cărui inimă e prea plină, și tremurând, cu dinții incleștați, cu ochiî inecați in lacrămi, își vărsă focul in gemete și plânsete vorbitoare, asupra doliului Franței! Lucrul acesta era atât de sincer și atât de atingĕtor, in cât nicî unul dintre trecĕtorii carî ne incongiuraŭ și ne observaŭ nu se gândi să rîdă de o durere atât de adevĕrată și de adîncă.

Și același lucru se intâmpla orî-de-câte orî vorbeai lui Sandeau de vre-o nenorocire. Exista un ecoŭ pentru toate durerile in această inimă sus pusă.

După lovitura teribilă pe care i-o dete sfășierea patriei veni o alta și mai crudă.

Jules Sandeau avea un băiat pe care 'l iubea până la adorațiune. Pentru dĕnsul, modestul tată devenia orgolios.

Fiul sĕŭ, care era numĕrat printre cei mai insemnați oficerî ai marineĭ franceze, se intoarse din Cochinchina cu simburele uneĭ boale care avea să'l ducă la mormânt.

Nu'mi pot inchipui privelișteĭ mai adânc intristătoare de cât aceea la care am fost martor.

Sandeau își adusese băiatul aproape murind. Il instalase la Bellevue, in cuibul despre care am vorbit mai sus. După aceea se așează la capul lui ca o a doua mamă.

Era incântător și sfișietor in același timp, să vezi pe acest om, cu pĕrul alb, slujind drept conducĕtor și drept reazăm tînĕrului pe care moartea 'l insemnase deja, susținĕnd cu brațul ostenit al unui om de 60 de anî, brațul tremurător, cuprins de friguri, al fiului pe care voia să'l facă să vadă incă o dată arborii și soarele.

Când fatalul deznodămînt sosi, cu toate că fusese prevĕzut incă de mult, sfîrșenia și descurajarea apucară pe Sandeau. Se poate zice, fără exagerare, că de atunci incoace el n'a mai trăit. Fantoma sa rătăcea incă, dar el nu mai era acolea... O parte dintr'ĕnsul zburase cu cel de 'ntâiŭ cuiŭ pe care cioclii ĕl bătuseră in sicriul fiului sĕŭ.

Toți cei carî ĕl cunosceaŭ ĕși ziceaŭ că in curând ĕi vor aplica aceste frumoase versurî ale lui Victor Hugo:

Car rien n'est si puisant que deux pauvres bras morts
Pour tirer promptement les pères dans la tombe.

Despre operele lui Jules Sandeau, să mai vorbim oare?

Ar fi să facî o insultă orî cărui cititor cu puține cunoșcințe literare când aî vrea să'i mai descoperi vre-o noutate asupra graței și observațiunilor senine ce se găsesc in cărțile sale, pe carî le-aŭ consacrat deja mai multe generații.

In teatru va lăsa două capo-d'opere: *Mademoiselle de la Seiglière* și *Le Gendre de M. Poirier*; la cea din urmă colaboră și puternica mână a lui Augier.

Talentul lui Sandeau este poate, printre toate talentele carî aŭ impus admirație secolului nostru, cea mai elocventă protestație contra decadenței naturaliste care ne face să ne coborâm către cele mai de jos straturî de murdărie. Citiți paginele sale, calde prin sentiment, prin grație, prin eleganță... și comparați-le apoi cu sughițurile contimporane.

Paralela e teribilă.

STIRI MARUNTE

Un copil din Dobșina, localitate in Banat unde se găsesc mine, furase de a casă parale. Mumă-sa după ce'l ocărî ĕl amenință că o să'l spue seara la tatăl sĕŭ. Copilul fugi in pădure și de groază luă cu dĕnsul o bucată de dinamită, și-o legă de piept și-i dădu foc. — Bucățile trupului trebuiră să se culeagă una câte una.

*

Lângă Raab, Ungaria, niște țigani aŭ omorât doi pandurî (geandarmî unguresci).

Siguranță ungurească!

*

In privința omoritorilor lui Mailath nu s'a descoperit incă nimic. Toți arestații tăgăduesc și in depositile lor de până acum n'aŭ comis nicî o contradicție care să le stabilească culpabilitatea.

NOTIȚE LITERARE

Universalul (gazetă poporană pentru litere, șciințe, economie, etc. — Apare de 2 orî pe lună) Nr. I An. I cuprinde următoarele materii:

Viața in Siberia, *Victor Tissot Amèro*. — Descrierea popoarelor, in Africa, *St. Iacob-Cerchez*. — Ramașagul, nuvelă glumeață, *Benedict*. — Buretele de spălat de *Gh. Barisov*. — Generalisarea instrucțiunii la tot poporul, de *I. P. Florantin*. — Pictorii celebri — Cimabue, de *Bardu*. — Torquato Tasso, Moscua ilustrație. — Societățile cooperative, *St. Iacob-Cerchez*. — Anecdotă, *P. Victor*.

„Ortodoxul" n-ru 16 — 17 (An. IV). Foaiă eclesiastică redactată de *dr. G. Zotu* cuprinde:

Pastorala de st. Paștĭ a I. P. S. Metropolitului Primat. — Resfrângerea acusațiunilor d-lui M. Cogălniceanu in contra d-lui I. P. S. Mitropolitului Primat. — Centrul ortodoxieĭ — Biserica română. — Paraclisul Mitropolitului Dionisie Lupu. — Discursul rostit de episcopul Chesarie Buzĕŭ in anul 1825, când s'a instalat pe Scaunul episcopal. — Diverse. — Bibliografie.

BULETIN FINANCIAR

21 Aprilie.

Tendința spre scăderea ce am semnalat erî s'a produs la bursa de astă.

Cu toată slăbiciunea afacerilor cursurile principalelor valorî de bursă aŭ suferit perderî cam insemnate.

Toată lumea vrea să vĕnză și aproape nicî unul nu voește să cumpere.

Renta amortisabilă a perdut 1/4 la 92 5/8 fine corent.

Acțiunile Băncei Naționale carî s'aŭ oferit erî cu 1348 aŭ inchis astă cu o perdere de 16 la 1332 f. c.

Societatea de construcțiuni a perdut un leŭ la 525 1/2 f. c.

Dacia România fără afacerî la 409 cursul din ajun.

Creditul mobiliar a perdut 2 leî la 226 1/2 f. c. Dacă nu am fi avut in seamă tendința la scădere ce apasă asupra intregului tĕrg nu ne-am putea esplica deprecierea de carî suferă aceste acțiuni, mai ales acum când d-l Schlesinger, directorele acestuĭ Institut de credit, s'a intors din strĕinătate și a reluat conducerea afacerilor și când se aude că societatea este in momentul de a contracta niște afacerî insemnate. Noi credem că acțiunile nu vor rĕmâne mult timp la cursul actual. Starea reală a afacerilor acesteĭ societăți nu se justifică de loc. Se spune că in curĕnd se va forma un sindicat puternic care va face ca acțiunile acesteĭ societăți sa obțină cursul al pari.

Se găseaŭ cumpĕrătorî de Credit Rural 5% cu 92 1/2.

Națională de asigurare oferită cu 234.

Sep.

Serviciul Telegrafic al „Românieĭ Libere"

4 Maiŭ — 9 ore dimineață.

Athena, 3 Maiŭ.

Principele Alexandru al Bulgarieĭ a sosit astĭ pe vasul rusesc „Africa"; a fost primit cu mare onoare.

Alteța Sa e găzduit la Palatul Regal.

(Havas).

MAI NOU

La colegiul al II de deputați din Ilfov, biuroul provizor se compune din d-niĭ G. Angel (șeapte nume) preș., I. Riureanu și d. Șelaru, secret.

Candidații pentru biuroul difinitiv sunt din partea guvernamentală d-niĭ

N. Năcescu, preș.,

Dr. Racovicianu și V. Misir, secret.

Matache Teodorescu și P. Simionescu, scrut.

din partea opositiuniĭ, d-niĭ

G. Misail, preș.

T. Focșeneanu și I. Eliade R., secret.

G. D. Teodorescu și I. Mihalovicî, scrut.

Seriile obligațiuniĭor municipale eșite la sorți la tragerea ce a avut loc la Gotha la 19 Aprilie (1 Maiŭ st. n.) 1883

152	215	241	329	353	467	657
880	1052	1113	1294	1567	1783	1905
1917	1991	2030	2099	2154	2281	2404
2410	2532	2569	2683	2700	2740	3046
3320	3407	3435	3447	3696	3805	3827
3976	4342	4399	4415	4458	4478	4486
4490	4494	4516	4734	4828	4841	4894
4932	4957	5044	5046	5062	5276	5397
5415	5580	5587	5671	5698	5756	5793
5798	5822	5839	5854	5864	5900	5945
6002	6060	6129	6192	6236	6344	6361
6374	6431	6577	6626	6667	6720	6860
6865	6928	6063	7077	7101	7139	7179
7376	7454	7486.				

SPECTACOLE

Teatrul Național. — Vineri la 22 Aprilie, representațiune extra-ordinară dată in beneficiul d-lui *Ercole Gelli*, casierul teatrului, se va juca: *Uite popa nu e popa*, comedie intr'un act. — *Cucóna Chirița la Paris*, șansonetă comică. — *Sburătorul*, versurî. — *Strigoiul*, recitat de d. C. Notara. — *Scânteia*, comedie intr'un act.

Theatrul Dacia. — Vineri la 22 Aprilie. *Mama Soacra*, comedie in 3 acte.

Salla Bosel (Operetă germană). — Vineri la 22 Aprilie: *Frumoasa Helena*, operetă in 3 tablouri.

Aŭ apĕrut:

POEZIELE ȘI NUVELELE

D-lui

DUILIŬ ZAMFIRESCU

Se află depuse spre vînzare in București la librăria Graeve et Comp. Socecu et Comp și Ioanițiu — Prețul 5 leî.

Se caută un editor pentru un jurnal Literar. Doritorii să se adreseze la redacția acestiĭ foiĭ.

SCHIMB ȘI COMISION

FRAȚII BENZAL

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis,

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 22 Aprilie 1883, ora 12

EFECTELE	Cump.	Vînd.
6% Oblig. de Stat convertite. .	101 1/2	102
6% „ Căilor ferate Rom.	104 1/2	105
5% Renta Amortisabilă. . . .	92 1/2	93
5% Rentă Română	92 1/2	93
Obl de Pensie [300 l.] Dob. 10 fr.	225	230
7% Scrisurî fonciare rurale. .	104 1/2	105
5% „ „ „ .	92 1/2	93
7% „ „ urbane. .	103 1/2	104
6% „ „ „ .	99 1/2	100
5% „ „ „ .	89 1/2	90
5% Impr. Municipal București .	86 1/2	87
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.). .	33	34
Act. Băncei Naț. a Românieĭ .	1330	1340
Acțiunî Dacia-România . . .	418	420
„ ale soc. de cred. mobil.	225	230
„ „ „ „ construcțiĭ.		
Obligațiunî eșite la sort și C.	99 3/4	aur.
Acțiunî soc. Naționale. . . .	230	235
Aur contra Argint și B. Banca.	1 3/4	2 %
Rubla hârtie	2 50	2 60
Florinî	2 12	2 15
Lose otomane.	50	60

CURSUL DIN VIENA

Maiŭ

Napoleonul. . . . . .
Ducatul. . . . . .
Lose Otomane. . . . . .
Rubla hârtie . . . . . .

CURSUL DIN BERLIN

Maiŭ

Oppenheim . . . . . .
Ruble hârtie. . . . . .
Oblig. nouî 6% . . . . . .
„ „ 5% . . . . . .
Renta Amort 5%. . . . . .

CURSUL DIN PARIS

Maiŭ

Renta Română. . . . . .
Lose Ottomane. . . . . .

SCHIMBUL

22 Aprilie

Paris (3 lunî).	99 40
„ la vedere.	100 10
Londra (3 lunî).	25 5
„ la vedere.	25 30
Berlin (3 lunî).	122 45
„ la vedere.	123 50
Viena la vĕdere.	213

Adrese pentru telegrame BENZAL

---

mormîntul tatăluĭ sĕŭ 'l muncea, neînduplecată.

Nu zicea mameĭ sale: «Vom goni pe Germanî departe de scumpul nostru mort, și ne vom putea duce să plângem și să ne rugăm pe piatra care 'l acopere, fără ca pasul greoiŭ al uneĭ sentinele prusiene să ne turbure durerea.» 'I era frică să nu o intristeze mai mult. Dar se ințelegeaŭ din ochi. N'avea trebuință să vorbească pentru a fi ințeles. Și când striga: «vom trece dincolo de Metz, și orașul va fi din noŭ in mâinele noastre,» avea in voce o vibrare de emoțiune, in privire o flacără rĕu ascunsă, care făceaŭ să tresară vĕduva. Simția că, in acea pasiune care ardea pe Petre, avea un loc mai mare iubirea pentru tatăl lui de cât cea pentru patrie, și că ceea ce 'l atrăgea inainte nu era dorința să vază stindardul tricolor fluturând, triumfător, pe marea piață de rĕsboiŭ, dar trebuința să meargă a ingenuchia d'inaintea uneĭ crucî de lemn negru intr'un colț al cimitirului inverzit.

Când fu ceva sigur (pentru tĕnĕrul ofițer că incercările făcute de armata din Paris vor fi ilusoriî și fără resultat, fu coprins de o melancolie profundă; se arătă mult mai blând și mai iubitor pentru mamă-sa, ca și cum ar fi simțit trebuința d'a obține cu ajutorul afecțiuniĭ fiului ertare pentru neputința in care se găsea soldatul. Nu mai vorbi de operațiunî militare, și când d-na de Séverac, a doua zi după o incăerare, 'l intreba, voind să'l vază vesel, dorind să cunoască amănuntele lupteĭ, ceea ce făcuse el personal, era nevoită să'ĭ scoată vorbele cu cleștele; rĕspundea neprecizat: «ne-am bătut... am perdut atâtea oamenî». Era in scurta lui frază obicinuită disperarea de isbândă. Sĕ luptaŭ, mureaŭ, și nicî un resultat afară de onoarea neatinsă. Aceasta era tot.

Aducea regulat mameĭ sale jumătate din tainul lui. Și când vĕduva, scrupuloasă, 'ĭ zicea: «dar tu n'aî indestul?», el rĕspundea cu blândețe dar cu hotărâre: «ne dă prea mult!» Adevĕrul este că abia avea indestul, dar nu sĕ putea obișnui cu ideea că mamă-sa va trebui să sufere. Vedea, trecând pe strade, lungile șiruri de femeĭ și de copiĭ, staționând la ușile măcelăriilor, sub un cer incărcat de zăpadă; știa cât de grea era viața, in oraș, pe acel frig grozav al erneĭ aliată cu inamicul. Și se ințelegea cu servitoarea mameĭ sale să inlocuiască pâinea neagră și incruzită, vîndută la toată lumea, cu pâinea lui, acea pâine albă reservată celor carî sĕ luptaŭ și pe care o aducea pe sub tunică acasă.

La Buzenval, se luptă ca un nebun, știind bine că acolo armata 'și da ultima sforțare. Avu norocul să nu fie ucis, și intră in Paris cu siguranța de capitulare spre sfîrșitul sĕptĕmânii. Soldații sdrobiți, obosiți de-o suferință fără resultat, perdând noțiunea de dreptate, acusaŭ pe șefiî lor și ziceaŭ cu indrăzneală: «destul, nu mai voim!»

Sfârșitul resboiului, care pentru mulți a fost o ușurare, fu sdrobitor pentru Petre. Toate speranțele 'ĭ fură nimicite d'odată. Până in ultimele zile tot mai avusese ilusiunî ascunse. Se intemeia pe vr'o intâmplare. Când fu deplin sigur că totul era sfîrșit, intră in casă și stătu culcat, două zile, cu fața la perete, ca mort. Trebuința ce simțea d'a liniști pe mamă-sa, spăimântată de mâhnirea lui, 'l sili să facă o sforțare in contra lui insuși. Reluă toată aparența vieții. Dar d'o-dată, incepu să urască cu violență acel Paris pe care 'l apărase cu atâta energie. Nu voi să rĕmână in oraș, șciind că Germanii vor intra in el. Preferă să străbată liniile lor și să se ducă a se ingropa in mica casă țĕrĕnească a tatăluĭ sĕŭ, la Bois-le-Roi, in singurătatea câmpuluĭ.

Acolo 'și găsi liniștea. Vederea acelor locurî, unde petrecuse o parte din copilăria lui, 'l invĕlui intr'o tristeță resemnată. Găsea, in fie-care odaie a caseĭ, la cotitura fie-căruĭ aleiŭ din grădină, amintirea tatăluĭ sĕŭ; aceste intâlniriî cu icoana aceluia pe care 'l regreta așa de amar, le căuta și găsea in ele o voluptate neprevĕzută. Și'apoi aerul sănătos și dătător de viață al pădurilor, avea o violentă acțiune in contra lui și 'l aducea intr'o amorțeală plăcută. I se moleșea intreg corpul care 'l făcea să doarmă câte 12 ore. Se culca după prânz sdrobit de oboseală, și, deșteptat de cântecul pasĕrilor de pe ramurî, sta in pat cu ochiî jumĕtate inchiși, urmând intr'un cadru nedeterminat cugetarea lui rătăcitoare. In timpul zileî se ducea in pădure cu câte-o carte, asista la deșteptarea primă-vĕratică a naturiî. Muguriî verzî făceaŭ să plesnească coaja ramurilor, iarba creștea prin șanțurile reinflorite, soarele era dulce, cerul albastru, și in tăcerea completă din pădure, Petre sta ore intregi, privind frunzele mișcate de vînt, norii duși spre orizont, cu creerul in nelucrare, cu membrele ingreuiate, ca după o boală indelungată. Era in convalescența mâhniriî.

(Va urma).

www.digibuc.ro

Vin di Pepton Pepsic de Chapoteaut

Pharmacist de prima clasă la Paris

A hrăni pe *balnavi* şi pe *convalescenţi* fără a te obosi stomacul este uă problemă ce n'a putut fi, cu satisfacţiune, resolvată de cât gracie acestui aliment. Un păhărel cu acest vin conţine dece **grame de carne de vaca** cu desăvârşine digerată, asimilabilă şi descărcată de părţile insolubile ce se mistuese en grentate. Acest aliment lucriă ca-un fórte bun reparator în tóte **affectiunele stomacului**, a le **ficatului, intestinelor,** precum şi în casurile de **digestiuni dificile, desgustul de alimente, anemie**, diferitele slabiciuni pricinuite de **tumeri, affectiuni cancerose, dysenteria**, diabetul, friguri, în fine, mai în tóte casurile unde avem trebuinţa a hrăni pe bolvar, pe ofticos, pentru a susţine forţele lor prin ti'un aliment reconstituant ce în dadar vom căuta a găsi în extracturi san demuri do carne în bulióne concentrate etc.

Vinul CHAPOTEAUT este nutrimentul cel mai hrănitor al bătrânilor, precum şi al micilor copilaşi pentru a ogmenta principiurile notritive al laptelui ce li să dă.

Deposit la Paris : **8 stra Vivienne** precum şi la diferitele principale Pharmacii

Primăria Comuneĭ Urbane Tîrgovişteа

No. 952.

In ziua oe 58 Maĭ viitor din anul corent, ora 12, se va ţine licitaţie in sala acesteĭ Primăriĭ, in asistenţa Consiliuluĭ Comunal, pentru darea in antrepriså a construireĭ, pe locul cumpĕrat de Primărie de la D-nu C. Fusea, situat in Strada Mare, a unuĭ edificiŭ destinat pentru şcoala primară de băeţĭ No. 2.

Condiţiunile, Planul, devisul şi caetul de sarcinĭ se pot vedea de amatoriĭ cariĭ voesc a lua această antrepriså in cancelaria acesteĭ Primăriĭ in toate zilele şi orele de lucru.

Aceasta se publică spre cunoştinţa obştească.

1883, Aprilie 18.

Primar, **I. NICOLAESCU.**

Secretar, **N. Rădulescu.**

LA 30 APRILIE

Se vinde la secţia de Notariat, casele cu tot locul lor din strada Păstoruluĭ No. 3 numaĭ cu 6000 francĭ, producĕnd venit peste 18% anual. Avis celor nemulţumiţĭ de dobănzile şi nesiguranţa capitalurilor de azĭ.

AVIS IMPORTANT

In rate! Un ratelier complect fr. 200 **arvuna** 80
In rate! Un rănd de dinţĭ sus
sau jos . . . . . fr. 120 **arvuna** 50
In rate! 8 Dinţĭ sus saŭ jos . fr. 80 **arvuna** 40
In rate! 4 Dinţĭ sus saŭ jos . fr. 40 **arvuna** 20

Banĭ gata, un ratelier complect fr. 150

Un singur dinte 10 fr. maĭ mulţĭ impreună fr. 6 şi 8

Plumbuirea, curăţirea, indreptarea dinţilor strămbĭ atăt cât şi operaţiunĭ in tot felul se vor efectua sub cea maĭ mare ingrijire şi garanţie, basat pe praxa mea de trei-zecĭ anĭ şi maĭ mult.

George Slama (Dentist Engles).
19, Srtada Carol I, 19.

TINEREŢEA—FRESCHEŢEA! ŞI FRUMUSEŢEA PELIŢEI

RAVISSANTE

examinată oficial.

COMPOSIŢIE
cu totul
NEVATAMATORE
pentru
TOALETA DAMELOR
NEAPARATA
pentrn
INFRUMUSEŢAREA
şi conservarea
PELIŢEI
INVENTATOR
Doctor LEJOSSE

Fr museţea damelor depinde maĭ mult de o pieliţă a feţeĭ delicată, albă şi curată. Damelor cariĭ ţin la aceasta şi vor să apere de asprimea aerului a soareluĭ etc. se recomandă acest preparat cunoscut de mult, ce e neapărat pentru toaleta damelor elegante şi recunoscut ca nevătămător şi n'are trebuinţă de a fi lăudat căci 'şi indeplineşte deplin misiunea de a conserva şi infrumuseţa.

Preţurĭ : Un flacon mare original in carton alb 8 fr.
„ „ mic „ „ „ roza 5 „

SAVON RAVISSANTE

DE DOCTOR LEJOSSE.

Acest săpun e căutat de mulţĭ anĭ pentru mirosul sĕŭ plăcut şi frescheţa sa de catifea ce dă feţeĭ, corpuluĭ, mănilor şi brajelor. Toţi sunt unanimĭ in judecata lor, că intruneşte toate calităţile bune ce trebne să aibă un săpun fin de toaletă.

Preţul cu bucata 2 fr.—6 bucăţĭ 11 fr.

Depoul central in Budapesta: Rath Hausplatz 9: Parfumerie Zum Blumenkorb, Fr. Schwarz.

Veritabil in Bucureşcĭ la d. Bruss. Farmacia Speranţa.

Comisioane prin epistole se efectuează discret imediat.

MAGAZIN DE LINGERIE ŞI PANZARIE

Din causa grămădirĭ mărfurilor, **Ocasiune pentru a cumpĕra eftin** cu preţurĭ fórte scădute

MAGAZINUL DE LINGERIE SI PANZARIE

„A LA VILLE DE VIENNE“

Calea Victorieĭ, Palatul Dacia-Romania, vis-à-vis de Librăria Socec & Comp.

OCASIUNE RARA PENTRU TRUSOURI DE MIRESE

Preţulŭ curentŭ alŭ fabricieĭ (cu preţurile fixe) după scăderea procentuluĭ.

DIVERSE

6 Batiste de in adevĕrat	fr. 2	3	4	şi 5-50
6 Batiste de olandă fina	fr. 4-50	6		şi 7-50
6 Batiste de lino alb cu tiv lat	fr. 7	8-50		şi 11
6 Batiste cu marginea coloratătivitc	fr. 2	3		şi 4
6 Batiste idem de olandă	fr. 5	7		şi 8-50
1 Batistă de lino cu litere brodată cu mâna	fr. 2	2-50		şi 3
6 Gulere bărbăteşcĭ in 4 ţe	fr. 2-50	3-50		şi 5
6 Manjete idem idem	fr. 5	6		şi 6-50
6 Şervete pentrn masă de in adevĕrat	fr. 4-50	6-50		şi 7-50
6 Prosoape de in adevĕrat	fr. 4-50	6-50		şi 8
6 Prosoape de damasc fine	fr 8.	10		şi 14
1 corset curasse cu balenurĭ	fr. 7	9		şi 11
1 faţă de masă colorată	fr. 2	5		şi 8
1 faţă de masă de olandă albă de 6 Persoane	fr. 4	6		şi 8
1 idem i em 12 Persoane	fr. 8	12		şi 16

LINGERIE PENTRU DAME:

1 Cămaşe de Chiffon cu broderie a	fr. 3-50	4-50		5-50
1 Idem olandă cu şnur	fr. 5-50	6-50		7-50
1 idem olandă cu broderie	fr. 7	8		9
1 Cămaşă fină de olandă Rumburg brodată	fr. 10	12		15
1 idem de noaptc	fr. 7-50	9-50		15
1 Pantalon brodat	fr. 3	4		5
1 Idem olandă	fr. 6	7		8
1 Camison brodat	fr. 3	4		5
1 Camison brodat fin	fr. 6	8		10
1 Idem de batiste cu dantelă	fr. 12	14		16
1 Fustă de costum	fr. 3	4		5
1 Idem dantele şi brodat	fr. 6	7		8
1 Idem cu şlepurĭ brodată	fr. 5	7-50		9-50

Lingerie de pichet de iarnă, Robes de Chambres şi Matinée, in mare alegere şi asemeni cu preţurĭ reduse.

LINGERIE PERTRU BARBATI

1 Cămăşe albă de chiffon	fr. 4		5-50	7
1 Idem cu pept de olandă	fr. 6-50		7-50	8-50
1 Idem da olandă fină	fr. 9	11		14
1 Cămaşă colorată de creton franţ	fr. 4-50	5		5
1 Pereche ismene de Croisée engleze	fr. 3		4-50	5
1 Idem idem de olandă de Rumburg	fr. 4		5-50	7

PANZERIE

1 Bucată de Percail şi Madepolon franţuzesc de 45 coţi	16	18	20	24	28	30
1 Bucată de olandă de casă neaibită 36 coţi	fr.	20	26	31		
1 Idem de casă albit 42—45 coţi	fr.	33	38	42		
1 Idem idem de Rumburg 62 „ „	fr.	52	58	64		
1 Idem idem idem fină	fr.	68	75	86		
1 Idem idem de Belgia fină 60 coţi	fr.	63	69	76		
1 Idem idem Toile batist 60 coţi	fr.	95	125	154		
1 Idem idem de Irlanda 62 coţi	fr.	81	96	115		
1 Bucată Rumburg pentru 7 cearşafurĭ 3 coţi lăţime şi 21 lungimea	fr.	30	45	12		
1 Bucata de pichet de iarnă 24 coţi	fr.	14	18	54		

Căte-va bucăţĭ de Chiffon, garnituri de mese pentru 6, 12 şi 24 persoane, se vor vinde cu mare scădĕmĕnt.

„A LA VILLE DE VIENNE“

PALATUL DACIA-ROMANIA

PALATUL DACIA-ROMANIA

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI

SITUAT IN CENTRUL ORAŞULUI

— No. 7, Strada Şelari, No. 7 —

Restaurarea complectă cu serviciul prompt şi soneriă electrică. Odăĭ de la fr. 1,50—5 fr. pe zi. Apartamente pentru familiĭ. Abonamente pe lună cu rabat. Salon aranjat pentru nunţĭ, dans şi adunărĭ. — Apartamente cu anu.

INSTITUTUL DE BAEŢI

BERGAMENTER

Strada Bibescu-Vodă, Nr. 10.
(in faţa Mitropolieĭ)

Internat si Semi-internat

Instrucţiune *tocmaĭ după programa* ministeriuluĭ inst. publice in limbele **Română, Germană şi Franceză.**

5 **Direcţiunea.**

Persónele atinse de **Guturaĭ, Gripă, Bronchită acută saŭ chronica, Stingere de voce, Bóle de gât,** se uşurézĕ răpide saŭ se vindecă întrebuinţând

SIROPUL PECTORAL

saŭ

PASTA PECTORALĂ

de Vauquelin

Paris, 31, rue de Cléry, şi în tóte farmaciele şi drogueriele. — *A se ferĭ de contrafaceri.*

Preparaţiunĭ

Pentru şcoala fiilor de militarĭ. şcoala divizionară şi la gradul de sub-locotenent pentru suboficeriĭ din corp.

A se adresa Strada Ţĕranilor No. 20, Suburbia Icóneĭ, in tóte zilele de la orele 4—6 p. m. (10

BIRT LA STATUA LUI HELIADE

Nae Stefănescu, Pasagiu Român mâncărĭ recĭ şi calde preturĭ moderate.

„NATIONALA“

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE

Sosind timpul **asigurărilor in contra pagubelor de grindină,** venim a atrage atenţiunea D-lor agricultorĭ asupra mareĭ imortanţe a acestor asigurărĭ, comunicând totd'o-dată că anĭ inzestrat pe agenţiĭ noştri din toată ţara cu instrucţiunile necesare pentru primirea şi efectuarea acelor asigurărĭ.

Consiliul nostru de administraţie a decis d'a se menţine ca in anul trecut **participarea asiguraţilor cu 15%** la **căştigul net** ce va resulta din afacerile de grindină din ţară.

Aducem aceasta la cunoştinţa Domnilor exploatatorĭ de moşiĭ şi suntem convinşĭ că astăzĭ, după ce s'aŭ putut convinge in anul trecut de stricteţa şi lealitatea cu care ne-am implinit obligaţiunile luate, ne vor acorda şi maĭ voios favoarea D-lor.

Primim asigurărĭ şi in Biuroul direcţiuniĭ noastre, strada Carol I, No. 9 şi la agenţia noastră principală pentru districtul Ilfov, Calea Dorobanţilor No. 11 iar de la Sf. Gheorghe a. c. Calea Victorieĭ No. 23.

Direcţiunea Generală.

SIROPŬ şi PASTĂ de LAGASSE

de Sevĕ de Pin (Bradŭ) Maritimĭ

Persónele slabe de peptŭ, acele atinse de *Tusse, Răguşélă, Grippă, Catharre, Bronchite, Stingerea voceĭ şi Asthmŭ*, suntŭ sigure d'a găssi uă potolire rapidă şi curarissire in întrebuinţarea principiurilorŭ balsamici a-le braduluĭ maritimŭ concentrate in Siropulŭ şi 'n Pasta de sevĕ de Pin (bradŭ) de Lagasse.

Deposit in principalele Pharmacii

AVIS IMPORTANT

FABRICA RENUMITA DE MAŞINE şi UTENSILII PENTRU MOARA

A. MILLOT la ZÜRICH (Elveţia)

Pentru a satisface prompt toate cererile distinseĭ mele clientele, Proprietarĭ, Arendaşĭ şi constructorĭ de moară am stabilit un Depot mare şi ales in specialităţile mele de maşine, unelte, instrumente etc. etc. etc. pentru moară.

la Agentul meŭ general pentru Romănia	şi deposit special la
D-nu JEAN SCHNEIDER	**D-nul ERNST CIRIACK**
21, Strada Colţi, 21, la Bucureşti.	*116, Calea Moşilor, 116, la Bucureşti.*

FABRICA DE MAŞINE AGRICOLE, ATELIER DE REPARAT LOCOMOBILE etc. etc.

Orĭ-ce reparaţiunĭ se primeşte

Depositŭ şi Agenturĭ Generale pentru Romănia JEAN SCHNEIDER 21, Strada Colţei, 21. Bucureşti.

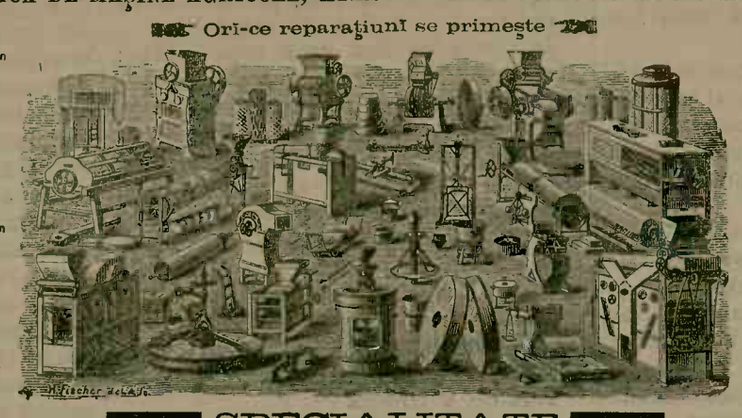

Deposit special, Fabrică de maşine agricole. Atelier de reparat Locomobile etc. ERNST. CIRIACK 116, Calea Moşilor, 116. Bucureşti

SPECIALITATE

MAŞINE ŞI UTENSILII SPECIALE PENTRU TREBUINŢELE DE MÓRA

Cele maĭ noĭ sisteme de **Morĭ** (Schrotwalzen & Mahlstühle) cu vals de porcelan şi oţel (fonta)
Maşine de curăţit grăŭ perfecţionate original americane.
Eureca, Tarare, Trieure, Maşine. Ferĭi, etc.
Maşine de gris şi Maşine de curăţit in deosebĭ perfecţionate şi neintrecute in prestaţiele lor
Vĕnturătoare şi Maşine Centrifugale de cea maĭ nouĕ şi maĭ buna construcţie, cea maĭ mare prestaţiune impreună cu puţina consumaţiune de gaz de mătase.
Unelte, instrumente. şurupurĭ, nituri, etc. etc. de orĭ-ce fel.
Site de sărmă şi tablele găurite de orĭ-ce dimensie.
Gaz de mătase prima qualitate in toate numere.
Invelitorĭ gata pentru cylindre cu panglice şi inele fixe pentru montat.
Curele de piele şi Chingĭ de cănepă prima qualitate in orĭ-ce dimensiune.
Pietre de moară francese adevĕrat Laferte. 11

Cataloage, ilustraţiunĭ, desenurĭ, planurĭ la dispoziţiune

WALLER & HARTMANN

BUCURESCI ŞI GALAŢI

Deposit de maşine agricole

RECOMANDĂ :

LOCOMOBILE

De 10 şi 12 caĭ

BATOAZE CLASSA C. C.

DE

CLAYTON & SCHUTTLEWORTH

predate la orĭ-ce staţie a drumuluĭ de fer saŭ port pe Dunăre, cu preţurĭ moderate.

In fabricele noastre primim spre reparaţie locomobile de orĭ-ce fabrică.

WALLER & HARTMANN 11

VINDECARE INFAILIBILA SI REPEDE

a tuturor maladielor provenind din abusul plăcerilor venerice, la orĭ-ce vârstă ar fi impotenţa, sterilitatea, spermatórea, slăbiciunea mijlocului, spasmurĭ, nervóse, palpitaţiunĭ, slăbiciune generală, polţiunĭ nocturne, melancolie, vertigiurĭ provenind din slăbiciune.

Prin **Picăturile Regeneratrice** ale dr. **Samuel Thompson** şi prin **Granulile de Arseniat de aur dinamisat** ale dr. **Addison.**

Tratamentul acesta convine asemenea in maladiile de lăncezeală, convalescenţele lungĭ, şi maĭ cu seamă când trebue a regenera organismul, de a fortifica şi restaura persoanele prăpădite de boale îndelungate şi de marĭ pierderi de sănge.

Aceste două medicamente po fi luate separa

Fie-care flacon este inconjurat de un prospect indicând modul tratamentuluĭ. Pentru a evita imitaţiunile, observă să fie pe flacoane mărcile fabricieĭ ca sus şi semnătura Gelin singurul preparator al acestor producte.

GELIN.

Bucureşcĭ: I. Ovessa, droguist, deposit general pentru Romania La Farmaciele d-lor Zürner, Risdörfer, Schmettau, Bruss şi Roşu.

CASURI DE SLABICUNE

Se vindecă la oamenĭ bĕtrânĭ saŭ tinerĭ in mod durabil şi sub garanţie, prin renumitele

MIRACULO-PREPARATE
al D-ruluĭ Müller
consilier medical premiat cu medalie de aur

care redaŭ corpuluĭ slăbit puterile tinereţeĭ. Nouă disertaţiunea sciinţifică in contra remitereĭ de francĭ 1,25 in timbre poştale espediază

KARLKREIKENBAUM, Braunschiveig.

De vĕnzare hărtie stricată
14, Strada Covaci, 14

MASINELE DE CUSUT ORIGINALE SINGER

CADOU
FOLOSITOR
pentru
OCASIUNĬ

Aŭ o construcţiune simplă şi durabilă
sunt cele maĭ bune şi perfecte Maşinĭ
deplina Garanţiă: existând fabrica de 31 anĭ
anul trecut s'aŭ vĕndut peste 1/2 mil. maşine
Se vĕnd in căsturĭ căte 3 leĭ noĭ pe sĕptămână.

Dovadă că Maşinile Originale Singer sunt foarte bune este că consumaţiunea făcută până azĭ creşte din zi in zi.

G. NEIDLINGER, Bucureşcĭ Hotel Boulevard.
Sucursala Galaţĭ, Strada Domnească 35.

VICHY

Administraţiunea: PARIS, 22, bulev. Montmartre.

GRANDE-GRILLE.—Afecţiunĭ limfatice, bóla căilorŭ mistuitóre umflarea ficatuluĭ ş'a splineĭ, opstrucţiunĭ viscerale, calcule biliare.

HOPITAL.—Afecţiunĭ ale căilorŭ mistuitóre, greutate la stomacŭa mistuire grea, nepoftă de mâncare gastralgie, uispensie.

CELESTINS.—Afecţiunile renichilord ale beşiceĭ, nisipŭ, pétră, gută, diabetă, albuminăsiă.

HAUTERIVE. — Afecţiunile rinichilorŭ, ale beşiceĭ năsipŭ, pétră, gută, diabetă; albuminăriă.

A sd cere numele isvorului pe capsulă.

Depositŭ în Bucureşcĭ la DD. Wartonovitz şi Hertog.

Tipografia Stefan Mihălescu, Strada Covaci, No. 14

www.digibuc.ro